

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-75/2023/2

Datum: 17. 11. 2023

Ministrstvo za finance
Direktorat za finančni sistem
gp.mf@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank (EVA 2023-1611-0036) – MNENJE

ZVEZA: vaš dopis št. IPP 007-283/2023/53, prejet dne 8. 11. 2023 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu Predlogu Zakona o postopku sodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank – EVA 2023-1611-0036 (predlog zakona), ki, kot pojasnujete, ureja sodno varstvo nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank upoštevajoč odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-4/20-66 z dne 16. 2. 2023, ki je razveljavilo Zakon o postopku sodnega in izvensodnega varstva nekdanjih imetnikov kvalificiranih obveznosti bank.

IP ugotavlja, da se na vprašanja varstva osebnih podatkov nanašajo zlasti 7. do 22. člen in 36., 37., 45., 47., 49. ter 50. člen predloga zakona, pri čemer iz prejetega gradiva ne razberemo, da bi bila v zvezi z vzpostavitvijo virtualnih podatkovnih sob iz 8. člena predloga zakona izdelana ocena učinkov po 24. členu ZVOP-2. IP dokončne presoje obstoja pravnih podlag za posamezne obdelave v mnenju in zgolj na podlagi prejetega in objavljenega gradiva ne more izvesti, saj je to naloga in odgovornost predlagatelja (in v končni fazi upravljavca), zato zgolj iz previdnosti dodajamo, da mora biti glede na 38. člen Ustave vsaka obdelava osebnih podatkov primarno opredeljena z zakonom v skladu z načelom sorazmernosti (in ne podzakonskim aktom) ter da mora biti zakon do te mere jasen in enoznačno razumljiv, da ni dvoma o tem, katere obdelave osebnih podatkov določa, za katere namene in kdo je zanje odgovoren.

Virtualne podatkovne sobe

IP želi zato izpostaviti nekatere nejasnosti v zvezi z zakonsko opredelitvijo virtualnih podatkovnih sob, ki naj bi jih kot njihov upravljavec vzpostavilo ministrstvo pristojno za finance za namene omogočanja virtualnega dostopa do dokumentov in podatkov iz prvega odstavka 19. člena predloga zakona. Na podlagi prejetega gradiva zlasti ni mogoče z gotovostjo presoditi ali bodo v virtualnih podatkovnih sobah potekale tudi obdelave osebnih podatkov. Glede na vsebino določb 19. člena se zdi, da bodo zelo verjetno potekale v virtualnih podatkovnih sobah vsaj obdelave psevdonimiziranih osebnih podatkov, ne glede na navedbe v drugem in tretjem odstavku 19. člena o tem, da naj bi Banka Slovenije in Slovenski državni holding pri pripravi dokumentov in podatkov za objavo prekrile osebne podatke. Njihova popolna anonimizacija bi namreč pomenila, da določenih podatkov, ki so navedeni v 19. členu, verjetno sploh ne bi bilo objavljenih v podatkovnih sobah, s čimer ne bi bil dosežen namen predloga zakona. V vsakem primeru pa bo obdelava osebnih podatkov potekala v fazi priprave podatkov in dokumentov za objavo v virtualnih podatkovnih sobah, zato bi po mnenju IP predlog zakona moral vsebovati tudi oceno učinkov po 24. členu. V tem kontekstu IP izpostavlja, da bi bilo pred sprejemom predloga zakona zato ključno izdelati ustrezno poglobljeno analizo, iz katere bi bilo resnično razvidno vsaj,:

- ali gre pri objavah podatkov in dokumentov v virtualnih podatkovnih sobah po 8. do 22. členu tudi za obdelavo osebnih podatkov, zlasti najverjetneje osebnih podatkov komitentov, odgovornih oseb ipd. bank, ki jim bo izrečen izredni ukrep po predlogu zakona ter
- s kakšnimi ukrepi bodo zlasti upravljavec ter Banka Slovenije in Slovenski državni holding zagotovili ustrezno zavarovanje teh podatkov, naslovili tveganja morebitnih zlorab in zagotovili, da bodo resnično vsi osebni podatki prekriti.

Podrobneje IP zgolj na podlagi prejetega gradiva predloga zakona v tem delu ne more komentirati.

Na tem mestu še opozarjamo, da je iz predloga zakona vsekakor razbrati, da gre pri vzpostavitvi virtualnih podatkovnih sob za projekt oz. za obdelavo, ki zahteva predhodno izvedbo ocene učinkov v zvezi z varstvom osebnih podatkov na podlagi 35. člena Splošne uredbe. Ta mora biti izvedena pred začetkom obdelav.

Roki hrambe

IP ugotavlja, da ni razbrati jasne utemeljitve in ustavne skladnosti z načelom sorazmernosti za izredno dolg rok hrambe zbirk osebnih podatkov po 9. členu predloga zakona. Vsi osebni podatki in evidence naj bi se namreč vodili vsaj do zaprtja virtualne podatkovne sobe oziroma evidenca o vstopih 10 let po njihovem zaprtju. Glede na to da naj bi se virtualna podatkovna soba zaprla v petih letih po pravnomočnosti zadnje odločbe izdane v postopku, ki se vodi na podlagi tega zakona in ni povsem jasno, na katere konkretne roke so vezani ti roki, predlagamo ustrezno dopolnitev zakonskih določb. Povsem jasno mora namreč biti ali je rok hrambe vezan na posamezno virtualno podatkovno sobo (torej virtualno sobo za posamezno banko) ali na obstoj 'zadnje' virtualne podatkovne sobe na podlagi predloga zakona. Prav tako pa predlagamo v obeh primerih razmislek o nujnosti, potrebnosti, primernosti, učinkovitosti in sorazmernosti tako dolgih rokov (četudi so vezani morda na posamezno virtualno podatkovno sobo – za posamezno banko).

Pristojnosti za izvajanje nadzora glede varstva osebnih podatkov

IP se sprašuje o ustrezni jasnosti zakonske razmejitve pristojnosti za nadzor nad varstvom osebnih podatkov glede obdelav osebnih podatkov na podlagi predloga zakona zlasti v zvezi z obdelavami za in v virtualnih podatkovnih sobah. Predlog zakona namreč v 45. členu določa, da je za nadzor nad izvajanjem tretjega odstavka 20. člena predloga zakona pristojna Banka Slovenije, ničesar pa ne določa o nadzoru osebnih podatkov v zvezi s tem. Določbe zakona bi bilo mogoče razumeti na način, da v okvir nadzora Banke Slovenije kot zaupni podatki sodijo potencialno tudi osebni podatki. Prav tako zakon zelo strogo omejuje in na izključujoč način navaja pristojne organe, ki bodo v okviru svojih pristojnosti lahko dostopali do virtualnih podatkovnih sob. Med temi organi IP ni naveden. Zato IP opozarja, da niso skladne s Splošno uredbo in sistemskimi predpisi glede varovanja osebnih podatkov določbe, ki na nejasen način predvidevajo, da potencialno nadzor nad zakonitostjo obdelav osebnih podatkov in ustreznostjo varovanja osebnih podatkov izvaja Banka Slovenije in ne nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov, t.j. IP ter onemogočajo IP izvajanje nadzora. Zato predlagamo, da se predlog zakona tudi v tem delu ustrezno dopolni.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:
Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke